

MASARYKOVA UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

ZÁVĚREČNÝ PROJEKT

JMÉNO: MONIKA PITNEROVÁ
OBOR: SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA
PŘEDMĚT: SP4MP_MTO2

BRNO 2011

Téma: Závislost mladistvých na návykových látkách

Úvod: Počet závislých mladistvých na návykových látkách se rok od roku zvyšuje. Zároveň s růstem počtu závislých se snižuje věková hranice konzumentů návykových látek. Bylo by v zájmu všech, zjistit či zajímat se zda typ školy, vedení školy může nějakým způsobem ovlivnit konzumaci návykových látek.

Problém: Závislost na návykových látkách u studentů středních škol (gymnázium x učiliště). Převládá více konzumentů návykových látek na gymnáziích či odborných učilištích?

Otázka: Jaký vliv má typ školy na užívání a konzumování návykových látek u svých studentů? Kdo je častějším konzumentem návykových látek? (studenti gymnázia x studenti odborných učilišť), a jaký je důvod, že studenti gymnázia/učiliště jsou častějšími konzumenty návykových látek?

Cíl výzkumu:

Hlavním cílem projektu je zjistit kdo je častějším konzumentem návykových látek, zda studenti gymnázia či studenti odborných učilišť. Dále se budu zabývat otázkou jaký je rozdíl mezi studenty na gymnáziích a odborných učilištích v užívání návykových látek a zda vedení školy to může nějak ovlivnit.

Jaký vliv má typ školy na užívání a konzumaci návykových látek u svých studentů?

Kdo je častějším konzumentem návykových látek, studenti gymnázia x studenti odborných učilišť? A jaká je příčina, že studenti gymnázia/odborného učiliště více konzumují návykové látky?

Teoretická hypotéza:

Na studenty docházející na gymnázia jsou kladeny větší nároky, proto nemají tolik volného času a tudíž i tolik možností se setkat s návykovými látky narozdíl od studentů odborných učilišť, kteří mají dostatek volného času a jsou na ně od školy kladené menší nároky.

Pracovní hypotézy:

- 1.) Studenti odborných učilišť mají dostatek volného času a proto je u nich setkání s návykovými látkami častější, než u studentů gymnázia.
- 2.) Na gymnáziích je přísnější náročnější vedení a očekávání od studentů, tudíž nemají dostatek volného času a tolik možností se setkat s návykovými látkami.
- 3.) Studenti odborných učilišť jsou častějšími konzumenty s návykovými látkami, než studenti gymnázií.

ZÁVISLOST

drogová závislost závislost na alkoholu gamblerství

Drogová závislost je nejužívanější označení pro stav uváděný také jako toxikomanie nebo závislost na návykových látkách, abúzus atp. Drogou jsou zde míněny návykové látky, tedy psychotropně aktivní látky, které jsou schopny navodit stav náruživosti (tj. velmi těžce zvladatelnou potřebu opakovaného nutkavého užívání těchto látek - viz Definice).

Indikátor č.1

- Počet přátel
- komunikace
- finance
- volný čas

Indikátor č.2

- stav (zdraví)
- myšlení
- agresivita

Indikátor č.3

- sociální dovednosti
- sociální začlenění
- rizika spojená s užíváním

Výzkumná metoda:

Pro můj výzkum jsem zvolila dotazníkovou metodu. Cílovou skupinou, na kterou bude dotazník zaměřen jsou studenti (dívky i chlapci) 2-3 ročníků na odborných učilištích, gymnáziích v Uherském Brodě.

Ukázka dotazníku:

Závislost mladistvých na návykových látkách

Pozorně si přečtěte otázky v dotazníku a poté označte – zakroužkováním jednu odpověď. Odpovědi jsou zcela anonymní a slouží pouze jako součást výzkumu k diplomové práci.

Děkuji za váš čas

1.) Setkal jsi se někdy v tvém okolí osobně s tvrdší drogou jako je pervitin, kokain, marihuana, extáze....?

- a.) ano setkal
- b.) setkávám se pravidelně
- c.) ne nikdy

2.) Jaké jsou tvé zkušenosti s drogami?

- a.) už jsem něco zkoušel
- b.) užívám drogy pravidelně
- c.) nikdy jsem drogu nezkoušel a ani nechci zkoušet
- d.) drogu jsem nezkoušel, ale chtěl bych vyzkoušet

Na další otázky (2.1, 2.2, 2.3) odpovídají pouze ti co odpověděli, že užívají drogu pravidelně.

2.1) Kolikrát do měsíce užíváš (viz. výše zmíněné) drogy?

- a.) 1 - 5krát
- b.) 6 – 10krát
- c.) 11 – 20krát
- d.) 20krát a více

2.2) V kolika letech jsi se poprvé setkal s touto drogou?

- a.) v méně než 15
- b.) v 15 – 17 letech
- c.) v 18 a více

2.3) Jak jsi se k droze dostal?

- a.) sehnal jsem si ji sám
- b.) kamarádi mi ji nabídli
- c.) úplnou náhodou, někdo cizí mi ji nabídl

2.4) Jak drogu jsi užil/ užíváš nejčastěji?

- a.) extáze
- b.) marihuana
- c.) pervitin
- d.) heroin
- e.) toulén

Na další otázky již odpovídají všichni

3.) Jaký je tvůj osobní postoj k drogám? Představ si situaci, že jsi někde na diskotéce, zábavě s kamarády a dobře se bavíte, najednou se k vám přiblíží cizí kluk a nabídne vám extázi, co by jsi udělal?

- a.) bez váhání bych si ji vzal
- b.) počkal bych co by udělali ostatní a pak bych udělal to samé
- c.) nikdy bych si nic nevzal

4.) Na jaké škole studuješ?

- a.) gymnázium
- b.) učiliště
- c.) střední odborná škola

5.) Jaká je prevence/informovanost proti užívání drog?

- a.) velmi dobrá
- b.) dobrá
- c.) mohlo by to být lepší
- d.) žádná

6.) Máš dostatek volného času? nebo ti studium zabere tvůj veškerý čas?

- a.) nemám moc volného času, všechno mi zabírá škola
- b.) studium není náročné nějaký volný čas mám
- c.) volný čas mám pořád

7.) Navštěvuješ nějaké mimoškolní kroužky?

- a.) ano, mám jich docela hodně
- b.) navštěvoval jsem, ale už nenavštěvuji
- c.) ne, nikdy jsem nikam nechodil

8.) Jaké jsi pohlaví?

- a.) žena
- b.) muž

Konec ukázky

Výhodou zvolené metody je, že bude získáno hodně anonymních odpovědí od respondentů v docela krátkém časovém intervale.

Nevýhodou by mohlo být, že odpovědi nemusí odpovídat dané skutečnosti a návratnost dotazníků bude nízká.

Seznam literatury:

DOLEŽAL, X. J. *Jak se berou drogy*. Praha: FORMÁT, 1998. 174 s. ISBN 80-86155-11-0

GANERI, A. *Drogy: Od extáze k agonii*. Praha: AMULET, 2001. 149s. ISBN 80-86299-70-8

ILLES, T. *Děti a drogy: fakta, informace, prevence*. Praha: ISV nakladatelství, 2002. 55s. ISBN 80-85866-50-1

JANÍK, A., DUŠEK, K. *Drogy a společnost*. Praha: AVICENUM, 1990. 344 s. ISBN 80-201-0087-3

NEŠPOR, K. *Vaše děti a návykové látky*. Praha: PORTÁL, 2001. 157 s. ISBN 80-7178-515-6

NEŠPOR, K., CSÉMY, L., PERNICOVÁ, H.: *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách. Příručka pro pedagogy*. Praha: Sportpropag a.s. 1996.

PEŠEK, R., VONDRÁŠKOVÁ, A., VESELÝ, O.: *Drogová závislost aneb rychlý běh po krátké trati*. Písek: Arkáda 2007

PRESL, J. *Drogová závislost*. Praha: MAXDORF, 1994. 88 s. ISBN 80-85800-25-X

SANANIM, kol. autorů. *Drogy: otázky a odpovědi*. Praha: PORTÁL, 2007. 198 s. ISBN 978-80-7367-223-2

STŘELEČEK, S.: *Rodina jako výchovné prostředí*. Brno: 1998

ZIMMER, L., MORGAN, J. P. *Marihuana: mýty a fakta*. Praha: Volvox Globator, 2003. 242 s. ISBN 80-7207-463-6

Myšlenka výzkumu není špatná, dobře jste pochopila postup kvantitativního výzkumu, úlohu hypotéz atd., ale ne vše je dobře promyšleno a pečlivě propracováno. Kde se vám ve výzkumu ztratila ta otázka, zda se závislostním chováním mohou něco dělat školy samotné? Když budete dotazovat jen studenty...?